

Un macho la Scala din Milano

(Costin Popa – 15 februarie 2010)

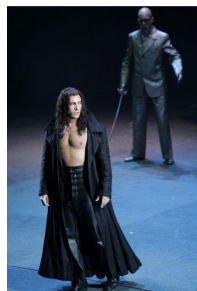

Erwin Schrott și Alex Esposito
(foto Marco Brescia, Teatro alla Scala)

Ei, da, un macho ca-n filme! Așa arată Erwin Schrott, noul Don Giovanni scaliger. Nici nu se putea rol mai potrivit pentru bas-baritonul uruguayan! Un tip înalt, athletic (e clar că face body building), cu plete și mai tot timpul cu bustul gol, acoperit doar de o mantie fluturândă la care, bineînțeles, renunță spre finalul operii. Nu pentru mult timp. Doar cât să palpate și mai intens inimile, să se înflăcăreze imaginația suflării feminine din sală. La repetiția generală, la galerie, o domnișoară sexy înarmată cu binoclu marinăresc (!) s-a ridicat în picioare și mi-a luat complet vizibilitatea, și așa nu prea grozavă. Cât a așteptat momentul! Cât o invidiază, sunt sigur, pe frumoasa și reputata soprană Anna Netrebko... mama băiețelului lui Erwin Schrott! Cu amorul nu-i de glumit!

Așadar, reluarea operii **Don Giovanni** de Mozart în templul liricii mondiale. În afara generalei, dintr-o lojă, am văzut și premiera. Deși regia de acum patru ani a lui Peter Mussbach nu a fost concepută în jurul lui Schrott, iată că îl prinde de minune, cel puțin ca look. Un Don Giovanni boulevardier, deloc nobil, modern, deloc elegant, total neconvențional, deloc sofisticat. Hombre macho. Este acesta spiritul opusului semnat Mozart – Lorenzo da Ponte? Categorie, nu! Viziunea face parte din așa-zisele înnoiri pe care regiile de operă continuă să le aducă și la început de secol XXI, demersuri în parte acceptate ca trend. Aici, deloc.

Unde greșește Mussbach, nu este la plasarea acțiunii în cotidian (Donna Elvira intră în scenă pe un scuter), ci în superficialitatea de tratare a spiritului dongiovannesc. Translatat în stradă, banalizat, îi anulează profunzimea psihologică, dorința de împlinire prin dragoste. Senzualitatea se citește cu prea mare brutalitate și devine molipsitoare pentru mai toți eroii. Don Giovanni nu mai este personajul arhetipal ce tinde spre absolut, stadiu de Eros kierkegaardian, ci un simplu fante de cartier, violator de mahala. Mă minunez câtă atracție poate să exercite o asemenea punere în pagină, dacă îmi amintesc că și Claus Guth, la Salzburg, îi transformase pe Don și pe Leporello (atunci, Erwin Schrott) în doi homeless...

Erwin Schrott și Georg Zeppenfeld
(foto Marco Brescia, Teatro alla Scala)

Și la Scala, pentru rolul titular, Schrott se pliază rigorilor de concepție și joacă intens, este bun actor și, nu mai puțin, cântăreț. Expune un glas important de bas-bariton, ale cărui virtuți în registrul central-grav sunt evidente. Întâmplător sau nu, o notă de Mi acut din prima strofă a ariei **Metà di voi quà vadano** sună mai detimbrat. După cum, mai înainte, celebra arie a șampaniei, **Finch'han dal vino**, îl găsisese cu sunete opace în finalul sufocant. Accidente sau... limite?

Dar vocea este generoasă și înzestrată cu armonice calde, omogenă și catifelată, mobilă la extrem. Cu ea, conturează multe fațete ale Marelui Seducător, forța, autoritatea, deciziunea, virilitatea, demnitatea în fața iminentului sfârșit... Rămân de aprofundat subtilitățile, introspecțiile, culorile. Îmi rezonază în urechi nuanțele marelui Dietrich Fischer-Dieskau. Ce departe suntem! Adevărul e că nici nu m-aș fi așteptat la oarece apropiere. Poate doar serenada **Deh vieni alla finestra**, cântată cu moliciuni insinuante, arată că Erwin Schrott nu este numai un vocalist, ci și un interpret care poate câștiga mult în expresie.

În jurul lui, multă agitație într-un cadru scenografic minimalist, conceput de același Peter Mussbach, două mari panouri în mișcare deseori illogică și care nu reprezintă nimic. Puteau să și lipsească, oricum scena e practic goală. Obiectele de recuzită? În afară de scuterul alb, o umbrelă, tot albă, pe care și-o dispută Don Giovanni și Donna Elvira într-un joc total ermetic. Luminile lui Alexander Koppelman mai strecoară sugestii de atmosferă. Costumele Andreei Schmidt-Futterer sunt simple și, bineînțeles, moderne. Toți eroii se deplasează neobosit, spectacolul are pulsație.

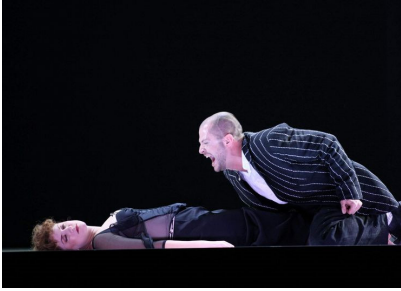
Donna Anna este Carmela Remigio, fără plusuri sau minusuri, Emma Bell o întruchipează pe Donna Elvira și expune un glas frumos, consistent dar haotic și neconcentrat în registrul central iar rolul proaspetei mirese Zerlina îi revine Veronicăi Cangemi, deloc la prima tinerețe dar vivace în scenă. Este o bună stilistă, cu legato bine urmat în ariile **Batti, batti, o bel Masetto** și **Vedrai, carino**.

Juan Francisco Gatell, Carmela Remigio și Georg Zeppenfeld (foto Marco Brescia, Teatro alla Scala)

Dintre interpreții rolurilor masculine, poate cel mai interesant pentru oferta de viitor a fost foarte tânărul spaniol Juan Francisco Gatell, Don Ottavio placid, înzestrat cu atractiv timbru de tenore di grazia, cu frazare limpede și foarte fluidă în cele două arii **Dalla sua pace** și **Il mio tesoro intanto**. Mult iubit de public, într-atât de mult încât galeria l-a aplaudat la... jumătatea ariei **Madamina** (iată că se întâmplă și la casele foarte mari!), Alex Esposito s-a dovedit un Leporello cu maximă mobilitate, vocală și actoricească, fără să afișeze o calitate deosebită de glas. Ca Masetto, discretul Mirco Palazzi. Bun, Comandorul întruchipat de Georg Zeppenfeld.

La pupitru, francezul Louis Langrée, un specialist al creațiilor maestrului de la Salzburg și director al Festivalului newyorkez Mostly Mozart, a restituit opusului filigranul indispensabil, lucru deloc greu având în față Streich-ul admirabil al orchestrei Scalei din Milano. Partidele instrumentale au sunat echilibrat și spectacolul a curs dens și coerent. Dacă aș formula un bemol, ar fi legat de lipsa impulsurilor generatoare ale atmosferei de dramă, componente definitorii pentru acea italianită care respiră prin toți porii partiturii.

Emma Bell și Alex Esposito
(foto Marco Brescia, Teatro
alla Scala)

Erwin Schrott și Veronica
Cangemi (foto Marco
Brescia, Teatro alla Scala)

Juan Francisco Gatell și
Carmela Remigio (foto
Marco Brescia, Teatro alla
Scala)

Scenă din actul I (foto Marco
Brescia, Teatro alla Scala)

Scenă tot din actul I (foto
Marco Brescia, Teatro alla
Scala)

Scenă din actul II (foto
Marco Brescia, Teatro alla
Scala)